

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยา

จังหวัดปทุมธานี

วรthy ส่งละออ*

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยาจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จำแนกตามสถานะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยาจังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .906 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียวและการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศและระดับการศึกษาที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนวมราชานิตตามาศูวิทยามีระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ นักเรียน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (หมวด 3 ส่วนที่ 8 มาตรา 49) ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐอย่างทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ จึงนับว่าเป็นกฎหมายหลักที่มีความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาของไทย (นิพนธ์ แก้วเกิด, 2555, หน้า 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนในมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ นอกจากนี้มาตรา 23 (5) กำหนดว่า ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตลอดจนมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กรมสุขภาพจิต, 2554, หน้า 14) นอกจากนี้จะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนแล้วจะต้องมีการป้องกันและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งนับว่าเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา สถานศึกษาทุกระดับล้วนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือ อบรมสั่งสอน ฝึกฝน จัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 3) นั่นคือ ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้

มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรมตลอดจนทักษะในการดำรงชีวิต จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและแก้วิกฤติสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน (กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา, 2555, หน้า 2)

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้หาวิธีการแก้ไขซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาป้องกันแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยให้สถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางเพราะสภาพสังคมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและความเจริญของเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลต่อการเกิดปัญหาในด้านสังคม ปัจจุบันจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องหาแนวทางนำเทคนิควิธีการต่างๆ มาพัฒนาครูเพื่อที่จะสามารถดำเนินการในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 2-16)

ด้วยเหตุดังกล่าว สถานศึกษาจึงเป็นองค์กรหลักที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงาน เพื่อดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์ และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ในสังคมยุคของโลกที่มีการสื่อสารไร้พรมแดนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในการดำเนินชีวิตเพราะการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ นอกจากจะทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแล้วยังส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ทำให้เกิดปัญหาตามมา อาทิ ปัญหาครอบครัวที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับการหารายได้เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันมีมากขึ้นทำให้สมาชิกในครอบครัวห่างเหินกัน การดูแลการพึ่งพาอาศัยกันน้อยลงและเกิดแรงกดดันบีบคั้นต่างๆ ส่งผลกระทบต่อจิตใจซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาหย่าร้าง กระทบกระเทือนต่อสภาวะจิตใจของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะเด็ก จะมีสภาพป่วยทางจิตใจ ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ ขาดความอบอุ่นมีปมด้อยขาด

ความมั่นใจ ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนไม่น้อยที่มาจาก
ปัญหาครอบครัว ขาดการเลี้ยงดู ถูกทอดทิ้ง ขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนา ทั้งด้านสติปัญญา
อารมณ์ และจิตใจอย่างเหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดปัญหาการปรับตัวและการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข
ส่งผลให้เด็กจำนวนหนึ่งมีปัญหาทางพฤติกรรม มีความเครียด ความขัดแย้ง และหันไปใช้ยาเสพติด
โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และทำให้มีปัญหาเด็กติดยา มีการมั่วสุมและกระทำผิดตามมา (กรมสุขภาพจิต
, 2546, หน้า 1)

จากข้อมูลระเบียบนักเรียน โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการสำรวจจำนวนนักเรียนในปีการศึกษา 2558 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2558
มีจำนวนทั้งสิ้น 1,696 คน จากข้อมูลของรายงานผลการปฏิบัติงานของปีการศึกษา 2555 ได้พบว่า
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน บางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วม
กิจกรรมของโรงเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงานไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และ
บางส่วนควรได้รับการพัฒนาและดูแลอย่างใกล้ชิด (โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา, 2555)
นอกจากนี้ยังพบว่า มีอัตราการลาออกกลางคันของนักเรียนสูงถึง ร้อยละ 8 ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐาน
การลาออกของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้ไว้คือ ร้อยละ 3 ซึ่งสาเหตุ
ที่นักเรียนโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยาลาออกกลางคัน มีสาเหตุมาจากนักเรียนมีปัญหา
พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ ดุด่า ติเตียน ขาดเรียน หนีเรียน ยาเสพติด ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
ที่ผ่านมาโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา ได้มีการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาดำเนินการ
ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีองค์ประกอบในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน 5 ประการด้วยกันคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม
นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน โดยเฉพาะชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา
จังหวัดปทุมธานี ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปฏิบัติในระดับใด ซึ่งผลที่ได้
จากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
และมีประสิทธิผลมากขึ้น อันจะส่งผลให้คุณภาพของนักเรียน โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา

จังหวัดปทุมธานี เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสมมติเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมราชานัดคามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมราชานัดคามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศและระดับชั้นในการเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมุ่งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมราชานัดคามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนและการส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนนวมราชานัดคามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 250 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมราชานัดคามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน, 2556, หน้า 132) ที่ประชากรจำนวน 250 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 152 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร จะได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 51 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 51 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภา彦, 2556, หน้า 132) ที่ประชากรจำนวน 250 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 152 คนจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร จะได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพศชาย จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 และ เพศหญิง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยเพศ และระดับชั้นการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา จังหวัดปทุมธานี มีข้อคำถาม 5 ด้าน รวมทั้งหมด 46 ข้อ ได้แก่ ด้านการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีจำนวน 9 ข้อ ด้านการคัดกรองนักเรียน มีจำนวน 10 ข้อ ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีจำนวน 10 ข้อ ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ด้านการส่งต่อนักเรียน จำนวน 9 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดกำหนดเกณฑ์การประเมินให้คะแนนมากที่สุดเป็นระดับคะแนน 5 โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้ 1) ศึกษารวบรวมแนวคิดทฤษฎีระเบียบแนวทางการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์นิยามศัพท์และสร้างข้อคำถามสำหรับการศึกษาคครั้งนี้ 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรและสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะศึกษา 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้และข้อเสนอแนะสำหรับนำมาพัฒนาข้อคำถาม 4) ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 5) นำแบบสอบถาม

ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบว่าเครื่องมือที่ใช้สามารถวัดตัวแปร ได้จริงหรือไม่โดยพิจารณานิยามของตัวแปรขอบเขตและองค์ประกอบของเนื้อหาที่วัดด้วยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item - objective Congruence : IOC)

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงพัฒนาแล้วนำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนนวมราชานัดคามาศูวิทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient Method) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .906

7. นำผลการหาคุณภาพของเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมราชานัดคามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.30$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.30$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.28$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$) และด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$)

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมราชานัดคามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีระดับชั้นทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมราชานัดคามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมราชานัดคามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมราชานัดคามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานที่ทุกโรงเรียนต้องมีการจัดเพื่อให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญาบุคลากรทุกคนทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยมีวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีเครื่องมือที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพมีหลักฐานทำงานที่ตรวจสอบได้ ซึ่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือการส่งเสริมพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งคุณภาพชีวิตที่ดีมีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง (กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2555, หน้า 2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา แพนกุดเรือ (2556, หน้า 50-51) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของ โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ทีปการ (2556, หน้า 56-57) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของ โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวและพฤติกรรมนักเรียนที่ปฏิบัติเมื่ออยู่บ้าน โดยมอบหมายครูประจำชั้นเดียวที่พักออกเยี่ยมบ้านนักเรียนตัวเก็บข้อมูลนักเรียน มีการจัดทำระเบียบประวัตินักเรียน การสอบถามในการสัมภาษณ์นักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู ผู้ปกครองและนักเรียน และการประชุมผู้ครองทุกภาคเรียน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวว่า ครูจะต้องหาวิธีการรู้จักนักเรียนของตนให้มากที่สุดข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนที่ครูควรรู้ประกอบด้วยด้านความสามารถทางการเรียน ความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพร่างกาย / ความพิการจิตใจและพฤติกรรมด้านครอบครัวเศรษฐกิจ การคุ้มครองสวัสดิภาพและสารเสพติด ด้านความปลอดภัย พฤติกรรมทางเพศและได้หรือหน้าที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน และสอดคล้องกับ ทีส (สุริยา บุญเลิศ, 2550: 70;อ้างอิงจาก Teed, 2002: 1715 - A) ได้ศึกษาการพบนักเรียนเพื่อรู้จักความต้องการทางด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน

1.2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นให้กับนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาให้สามารถพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามศักยภาพซึ่งกิจกรรมที่ โรงเรียนนวมราชานิตคามาตวิทยา จังหวัดปทุมธานี จัดขึ้น ได้แก่ การจัดการสอนเสริม การตรวจ สุขภาพประจำปี การตรวจสารเสพติด การทดสอบสมรรถภาพทางกาย การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง เพื่อพัฒนาการทางร่างกายการจัดค่ายคุณธรรม การจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนและการ ประชุมผู้ปกครองรวมทั้งการจัดให้มีครูแนะแนวไว้บริการให้คำปรึกษานักเรียน

1.3 ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนบางครั้งครูที่ปรึกษาอาจมีปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือเมื่อแก้ไขปัญหาลแล้วนักเรียนจะมี พฤติกรรมไม่ดีขึ้น จึงดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ได้รับการ ช่วยเหลือที่ถูกทางและรวดเร็วซึ่งวิธีการที่โรงเรียนปฏิบัติคือ มีครูฝ่ายปกครองไว้คอยดูแลช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานักเรียน มีการบันทึกผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนและรายงานให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ปกครองทราบและมีการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2546, หน้า 20) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2547, หน้า 37) กล่าวว่า หากมีปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือนักเรียนแล้ว นักเรียนก็ยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของไทย เพื่อให้ ปัญหาของนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

2. สำหรับผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี ต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนนวมราชานิตคามาตวิทยาจังหวัดปทุมธานี จำแนก ตามเพศ ระดับชั้นการศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจาก ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนนับว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งครูในโรงเรียนจะต้องดูแลนักเรียนในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นจะต้องมีข้อมูลของนักเรียนทุกคนที่สามารถจำแนกได้ว่า นักเรียนในห้อมมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร มีผลการเรียนในระดับไหน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ นักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ครูในโรงเรียนทุกคนจะมีส่วนร่วมในงานทุกงานของโรงเรียน

รวมถึงงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสอดคล้องกับ นริศรา สุวะเสน ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เลย เขต 1 พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวราชธานีศึกษามาศูวิทยา จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับชั้นการศึกษาพบว่านักเรียนเรียนที่มีระดับชั้นการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนแต่ละระดับชั้นการศึกษาอาจมีความเข้าใจต่องานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีแบบบันทึกสุขภาพนักเรียนเพื่อรายงานให้ผู้ปกครองรับทราบ ดังนั้น โรงเรียนควรจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแบบบันทึกสุขภาพนักเรียนรวมถึงควรมีการรายงานให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

2. การคัดกรองนักเรียน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ โรงเรียนคัดกรองนักเรียนตามสภาพจิตใจ เนื่องจากเรื่องจิตใจเป็นสิ่งที่อยู่ภายในตัวนักเรียนบางคนแสดงออกมาชัดเจน บางคนก็เก็บไว้ ยากต่อการเข้าใจ ดังนั้น โรงเรียนควรใช้เครื่องมือในการคัดกรองที่สามารถเข้าใจสภาพจิตใจของนักเรียน เช่น การสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองกับนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้น

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรมีการวางแผนในการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้ชัดเจนและมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน

4. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นทักษะชีวิต ดังนั้น โรงเรียนควรมีการให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นการใช้ทักษะชีวิตในการแก้ไขปัญหาและสอดคล้องกับกิจกรรมที่จัดขึ้น

5. การส่งต่อนักเรียน ระดับความพึงพอใจของนักเรียนภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีครูพยาบาลไว้คอยดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรพิจารณาจัดหาครูพยาบาลไว้คอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยามที่นักเรียนเกิดเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุต่างๆ เพื่อให้ นักเรียน ได้มีความอบอุ่นใจในความปลอดภัยของชีวิตตน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาอธิบายข้อมูลในเชิงปริมาณ

2. ควรมีการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวราชทินนัฒคามาศูวทยา จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำข้อค้นพบมาหาแนวทางแก้ไข

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ; อรุณสภา.

กรมสุขภาพจิต. (2546). การศึกษาปัญหาและความต้องการการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

นริศรา สุวะเสน (2554). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต1. วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นอร์ท
กรุงเทพ.

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2555).
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความหมาย ความสำคัญและคุณค่า. สระบุรี.

นิพนธ์ แก้วเกิด. (2555). การพัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนเพื่อลดจำนวนการออก
กลางค้นของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. คุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

โรงเรียนนรราชทินดคามาศูวิทยา. (2555). รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี
การศึกษา 2555. ปทุมธานี: โรงเรียนนรราชทินดคามาศูวิทยา.

Teed, C.M. (2002). Meeting Students Social and Emotional Need: Elementary
Teachers' Perception of Counseling in the Classroom. **Dissertation Abstracts
International**, 63(05), p. 1715-A